

Сдружение за
Електронни
Комуникации

София 1000
Бул. "Патриарх Евтимий" 36, Вх.Б
Тел.: +359 (2) 9887360, 9887361
Факс: +359 (2) 9877096
Ел. поща: info@bgsec.org
Уеб-страница: <http://www.bgsec.org>
Булстат: 130031903

Изх. № 19/07.10.2011 г.

Комисия за регулиране на съобщенията	
Вх. №	12-01-4549
Датум	07.10.2011

До
Д-р Веселин Божков
Председател
Комисия за регулиране на
съобщенията (КРС)
София, ул. "Турко" № 6

Копие
Г-н Никола Колев
Зам.-председател, КРС

Г-жа Десислава Преображенска
Член, КРС

Доц. д-р Ирина Романска
Член, КРС

Г-н Константин Тилев
Член, КРС

Относно: *Обществено обсъждане на Проект на решение за определяне на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, като съответни пазари, подлежащи на ex-ante регулиране, анализ и оценка относно наличието на ефективна конкуренция на съответните пазари, определяне на предприятия със значително въздействие върху съответните пазари и налагане на специфични задължения на тези предприятия*

Уважаеми г-н Председател,

Уважаеми членове на Комисията за регулиране на съобщенията,

С Решение № 859 от 01.09.2011 г. на Комисията за регулиране на съобщенията („КРС”, „Комисията”) бе открита процедура за провеждане на обществено обсъждане на Проект на решение за определяне на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и пазара на терминиране на повиквания в определено

местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, като съответни пазари, подлежащи на ex-ante регулиране, анализ и оценка относно наличието на ефективна конкуренция на съответните пазари, определяне на предприятия със значително въздействие върху съответните пазари и налагане на специфични задължения на тези предприятия („Решението“) с приложение към него („Приложението“, „Анализа“) (заедно „Проекта“). В тази връзка представяме следното становище на Сдружението за електронни комуникации („СЕК“), съдържащо конкретни забележки и предложения по Проекта:

I. Забележки във връзка с раздел II. на Решението

С раздел II. на Решението КРС определя пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи като пазар, който включва мрежите на „Българска телекомуникационна компания“ АД, „Ай Ти Ди Нетуърк“ АД, „Близу Медиа Енд Броудбанд“ ЕАД, „Варна Нет“ ООД, „Вестител БГ“ АД, VOXBONE S.A./N.V., „Глобъл Комюникейшън Нет“ АД, „Голд Телеком България“ АД, „Източна телекомуникационна компания“ АД, „Интербила“ ООД, „Интеруут България“ ЕАД, „Космо България Мобайл“ ЕАД, „Мобилтел“ ЕАД, „Нексом България“ ЕАД, „Нет Ис Сат“ ООД, „Нетфинити“ ЕООД, „Орбител“ ЕАД, „Скат ТВ“ ООД, „Спектър Нет“ ЕАД и „Телеком 1“ ООД, с географски обхват – територията на Република България.

С оглед постигане на по-голяма яснота и прецизност на Решението, както и с оглед уточняване на специфичните задължения, наложени с раздел IX, считаме че в раздел II трябва да се посочи и какви услуги се осъществяват чрез генериране на повиквания от определено местоположение. Такива услуги са:

- генериране на повиквания за осъществяване от други предприятия на телефонни услуги, услуги за пренос на данни и VPN услуги;
- генериране на повиквания за осъществяване от други предприятия услуги с безплатен достъп (800), телефонни справочни услуги (118XY), услуги за комутируем достъп до Интернет (13A) и услуги с добавена стойност (90);
- генериране на повиквания за осъществяване от други предприятия на услуги за достъп до гласова телефонна услуга чрез услугите избор на оператор за всяко повикване и избор на оператор на абонаментна основа;
- отдаване под наем на абонатни линии.

Без посочване на услугите, които съставляват пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи, задълженията, наложени на БТК по раздел IX, остават неконкретизирани и без ясно съдържание.

Независимо дали всички изброени в раздел V, т. 1.2.1 от Анализа услуги, които потенциално могат да бъдат предоставяни посредством генериране, се предоставят на практика, наложените на предприятията задължения следва да се отнасят за всички тях, тъй като липсата на приложими задължения би могла да доведе до невъзможност да се създадат подходящи условия за предлагането им.

II. Забележки във връзка с раздел IX на Решението

С раздел IX на Решението КРС налага, продължава и изменя специфични задължения на „Българска телекомуникационна компания“ АД (БТК) като предприятие със значително въздействие върху пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи.

1. Коментари във връзка със задължението на БТК за генериране на трафик в два сегмента

Приветстваме предвиденото с раздел IX, т. 1.1, б. г) от Решението задължение за БТК да прилага от 01.01.2012 г. само два сегмента за генериране на повиквания от определено местоположение на своята обществена телефонна мрежа, а именно – генериране в локален сегмент – за повиквания, произхождащи от номера след географските кодове на населените места, обслужвани от медийен шлюз, в който е организирана съответната точка на взаимно свързване, и генериране в национален сегмент – за повиквания, произхождащи от номера след географските кодове на населени места, обслужвани от медийни шлюзове, различни от медийния шлюз, в който е организирана съответната точка на взаимно свързване. Намираме обаче, че при налагане на подобни задължения следва да се има предвид и да бъдат използвани понятията на приложимата нормативна уредба. Считаме, че Проектът не е съобразен с действащите правила на Наредба № 1 от 19.12.2008 г. за условията и реда за осъществяване на достъп и/или взаимно свързване, приета с Решение № 2425 от 19.12.2008 г. на КРС (Наредба № 1), която предвижда, че в случаите, когато структурата и йерархията на обществена електронна съобщителна мрежа с фиксирани крайни точки позволява използването на различни нива за осъществяване на взаимно свързване, различните мрежови услуги следва да се предлагат в национални точки на взаимно свързване в локален, единичен или двоен сегмент, а не в локален или национален сегмент.

В тази връзка намираме, че за да може издаденото от КРС решение в частта му, с която бъде наложено задължение за генериране само в два сегмента, да бъде законосъобразно, е наложително преди това в Наредба № 1 да бъдат внесени съответни изменения. В противен случай едно евентуално обжалване на решението на КРС в посочената част би могло да предотврати настъпването на положителните последици от извършения пазарен анализ и да спъне развитието на конкуренцията на съответните пазари за периода до следващия такъв анализ.

2. Необходимост от прецизиране на задължението за предоставяне на IP взаимна свързаност (раздел IX, т. 1)

Приветстваме предвиденото с Проекта въвеждане на взаимно свързване, базирано на интернет протокол (IP), като считаме, че за да се осигурят яснота и предвидимост при изпълнението на наложените в тази връзка специфични задължения, в Решението следва да се направят известни уточнения.

На първо място считаме за нужно да се уточни дали след 01.07.2013 г. БТК ще бъде задължено да предлага възможност за IP взаимно свързване навсякъде,

където може да се създаде точка на взаимно свързване с неговата мрежа, или задължението ще може да се изпълни чрез предоставяне на такава възможност само за конкретни места. Не става ясно и дали историческото предприятие ще бъде задължено да предоставя единствено IP свързване или би могло или би било задължено паралелно да продължава да предоставя и взаимно свързване посредством разпространените към момента технологии. Намираме за нужно да се уточни и дали и в какъв срок вече изградените и функциониращи точки на взаимно свързване между мрежата на БТК и мрежите на други предприятия следва да бъдат заменени с такива, използващи IP свързване. Наред с посоченото, следва да се има предвид, че при определяне на конкретните нови технологични изисквания, произтичащи от новия вид взаимно свързване, е нужно внимателно да се отчетат всички възможни проблеми, свързани с качеството на предоставяната телефонна услуга на дребно, и да се уточнят начините за тяхното преодоляване.

Независимо, че част от посочените въпроси вероятно ще бъдат предмет на разисквания и консултации в рамките на предвидената с раздел XI на Решението консултативна структура, намираме за необходимо изясняването на онези от тях, които касаят наличието или липсата на конкретни задължения за БТК и/или алтернативните предприятия, да бъде направено от Комисията с Решението, за да се избегнат последващи спорове и неясноти в тази насока.

3. Необходимост от допълване на задължението за равнопоставеност чрез налагане на задължение за необвързване на офертите (раздел IX, т. 3)

Не следва ползването на допълнителни услуги (наета линия, колокиране и пр.) да се обвързва с ползване на услугите по генериране и терминиране. Подобно обвързване има за ефект ценова преса, повишаване на разходите на конкурентните предприятия и ограничаване на техните продажби на пазарите на дребно. Ето защо е необходимо да се наложи на БТК специфично задължение да не обвързва офертите си за терминиране и генериране на трафик със задължително ползване на наети линии и колокиране при БТК, вкл. с налагане на минимални срокове за ползване на услугите. Ползването на горните услуги следва да е възможност и право, но не и задължение на алтернативните предприятия при осъществяване на взаимно свързване с БТК.

4. Нужда от уточнение и допълване на наложените на БТК ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност (раздел IX, т. 5.)

4.1. Нужда от допълнение на наложените на БТК ценови ограничения за предоставяне на генериране (раздел IX, т. 5.2.1.)

С т. 5.2.1. от раздел IX на Решението на БТК се налага задължение за прилагане на разходоориентирани цени за генериране на повиквания „считано от 01.07.2013 г.” В същото време в Приложението (стр. 137 – стр. 138) се определя ценово ограничение под формата на график за постепенно намаляващ ценови таван (“glide path”), за което изрично е предвидено, че е „валидно до 30.06.2013 г.”

Съгласно изложените в Приложението аргументи, Комисията е определила датата 01.07.2013 г. за въвеждане на разходоориентирани цени, определени въз основа на BULRIC модел, тъй като счита, че такъв период би бил достатъчен за разработването и прилагането на този модел. Намираме, че доколкото винаги съществува възможност предварително определеният срок за разработка на BULRIC системата да се окаже недостатъчен, е необходимо с Решението да се определи какви цени следва да бъдат прилагани след 30.06.2013 г. в случай, че към този момент все още не е налице напълно разработена BULRIC система и прилагането на разходоориентирани цени не може да започне ефективно от 01.07.2013 г. Намираме за логично в този случай до ефективното приложение на разходоориентираните цени да продължи да се прилага последното достигнато при прилагане на графика за постепенно намаляване на максималните допустими цени ценово ограничение, като с оглед избягване на противоречиви тълкувания това следва да се отрази не само в текста на Решението, а и на съответните места от Приложението към него. В противен случай, при евентуално забавяне в разработването на BULRIC модела на КРС би възникнал период от време, през който не са налице действащи ценови ограничения, а това би отворило възможност за злоупотреби и прекомерно завишаване на цените в ущърб на конкуренцията.

Намираме, че описаният подход би бил удачен и в още един случай, а именно – при положение, че достигнатите в резултат на прилагане на разработената BULRIC система разходоориентирани цени се окажат по-високи от приложимите преди този момент максимални ценови нива. Считахме, че в такава ситуация запазването на по-ниските цени би било оправдано, доколкото евентуалното определяне чрез BULRIC система на цени, които са по-високи от прилагания до онзи момент ценови таван, би било индикация за неправилно разработване или прилагане на тази система и следователно така определените цени на практика не биха отговаряли на изискването за разходоориентираност. Несъобразяването с подобна индикация би било свързано с повишаване на цените на едро за услугата генериране, без това да е продиктувано от действително нараснали разходи за предоставянето ѝ, и следователно би било нецелесъобразно и противоречащо на логиката на развитие на пазара.

Предвид на изложеното, намираме за необходимо в Решението и Приложението към него да се включи указание, че достигнатите към 01.01.2013 г. максимални ценови нива за генериране ще се прилагат до определянето на разходоориентирани цени чрез прилагане на BULRIC система или, в случай, че последните се окажат по-високи – до коригиране на параметрите на изготвената система или изготвяне на нова LRIC-базирана система.

Наред с изложеното, бихме искали да отбележим, че изборният от Комисията начин за изготвяне на LRIC-базирана система за определяне на разходите, а именно – чрез възлагане на обществена поръчка и директно прилагане на резултатите от нея, не предоставя възможност на предприятията да се запознаят с параметрите на системата и да предвидят резултатите от тяхното приложение, нито да представят свои становища и аргументи във връзка с тях. Намираме че подобен подход противоречи на принципа на прозрачност, който КРС следва да прилага при осъществяване на регулаторната си дейност. Намираме за подходящо

вместо това Комисията да предвиди формат, в рамките на който да се даде възможност на всички участници на пазара на предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги да представят своите виждания по проект на LRIC-базирана система на Комисията, които окончателният вариант на системата да отрази.

4.2. Нужда от уточнение на приложното поле на наложените на БТК ограничения по отношение на цените за генериране на повиквания от определено местоположение на фиксирана телефонна мрежа (раздел IX, т. 5.2.3.)

В раздел IX, т. 5.2.3. от Решението КРС предвижда, че до одобряване на разходоориентирани цени, БТК прилага наложените ценови ограничения съгласно Приложението.

В раздел VII, т. 6.4.1.5.3. на Приложението (стр. 137 и 138) КРС определя график за плавно намаляване на цените за генериране на повиквания в мрежата на БТК в локален и в национален сегмент. В текста на Приложението се указва, че посочените цени следва да се прилагат при предоставяне от БТК на услугата „избор на оператор”. Намираме, че това уточнение следва да бъде разширено като изрично се посочи, че цените следва да се отнасят както за закупуването на генериране за предоставяне на услугата „избор на оператор за всяко повикване”, така и за закупуването на генериране на трафик за целите на предоставяне на предоставяне на услугата „избор на оператор на абонаментна основа”. Намираме посоченото уточнение за необходимо, с оглед избягване на всякакви съмнения относно това дали задължителните ценови тавани трябва да се прилагат и за двете услуги.

4.3. Изменение и допълване на задължението за ценови ограничения за достъп и съвместно ползване (раздел IX, т. 5.2.4 – т. 5.2.6.)

Съгласно раздел IX, т. 5.2.6. от подложеното на обществено обсъждане Решение, до определяне на разходоориентирани цени за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, БТК следва да прилага цени съгласно одобреното от КРС Типово предложение за взаимно свързване. Намираме подобно решение за неприемливо.

Приложимите към настоящия момент цени на БТК за достъп до мрежови съоръжения и елементи, са наложени с приетото в резултат на първия кръг пазарни анализи на пазара на генериране повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи Решение № 237 от 17.03.2009 г. на КРС, и на практика са идентични по размер с одобрените още с Решение № 572 от 30.03.2006 г. на КРС цени за съответните услуги. Това означава, че приложимите към момента цени, независимо от динамичното развитие на пазара и технологиите, налагащи намаляването на други относими към дейността на предприятията, предоставящи обществени електронни

съобщителни услуги цени, не са били изменени през последните 5 и половина години. Нещо повече, тези цени са залегнали в проекта на Типово предложение за взаимно свързване на БТК, одобрен със задължителни указания за изменение с Решение № 375 от 14.04.2011 г. на КРС, от което може да се направи извод, че се предвижда прилагането на същите цени да продължи и за напред. При тенденция за ежегодно намаляване на цените и на дребно, и на едро в сектора на електронните комуникации, е необяснимо защо цените за достъп и съвместно ползване трябва да останат непроменени в продължение на толкова продължителен период от време. Намираме, че **вместо това с Проекта следва да се предвидят осъвременени ценови нива за достъп до мрежови съоръжения и елементи, които да се прилагат до определяне на разходаориентирани цени като отчитат настъпилото междуременно развитие на пазара и технологиите.**

На следващо място, считаме за необходимо в раздел IX, т. 5 на Решението („Разделно счетоводство и ценови ограничения, включително задължения за разходаориентираност“) да се предвиди изрично, че разходите за осъществяване на взаимно свързване за целите на генериране на повиквания ще бъдат разделяни от страните поравно. Предложението ни е свързано с факта, че задълженията на двете свързали мрежите си предприятия да предоставят на своите абонати възможност за осъществяване на повиквания към мрежата на насрещното предприятие са реципрочни. Независимо от това, налице е практика предприятието със значително въздействие на пазара (а именно – БТК) да изисква разходите по осъществяване на взаимно свързване да бъдат заплащани само от алтернативния оператор, поискал взаимно свързване. Последното не би било оправдано, доколкото съгласно чл. 158 от Закона за електронните съобщения договарянето на взаимно свързване е задължение на всички доставчици на електронни съобщителни услуги и не би могло тежестите, свързани с изпълнението му, да бъдат понасяни от едната от страните, особено в случаите, когато тя е икономически по-слаба. Резонно е **вместо това разходите по изграждането и поддържането му като физическа инфраструктура да се поделят между двете предприятия.** Ето защо считаме, че в раздел IX и раздел X на Решението трябва да се предвиди изрично, че съответните предприятия прилагат цени и ценови условия на услугите, необходими за реализиране на достъп до мрежата и за генериране и терминиране на трафик в нея, като поделят разходите по осъществяване на взаимно свързване поравно между свързаните предприятия. Такава, всъщност, към момента е практиката по договорите за взаимно свързване както между самите алтернативни предприятия, така и между тях и мобилните оператори „Мобилтел“ ЕАД и „Космо България Мобайл“ ЕАД. На пазара на предоставяне на фиксирани телефонни мрежи и/или услуги единствено БТК ще трябва да съобрази сключените си договори с предложеното правило, което гарантира равно третиране на операторите и злоупотреба със съществуващото значително въздействие на пазарите на терминиране и генериране на телефонни повиквания в и от определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

III. Забележки във връзка с раздел X на Решението

С раздел X на Решението КРС налага, продължава и изменя специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху пазара за

терминирани на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

1. Коментари във връзка със задължението за терминирани на трафик в два сегмента

Предлагаме преди приемане на окончателното решение за определяне на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и пазара на терминирани на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, като съответни пазари, подлежащи на ex-ante регулиране, което да предвижда задължение за осъществяване на терминирани в два сегмента – локален и национален, в Наредба № 1 да бъдат внесени съответни изменения, позволяващи налагането на такова задължение. Конкретните ни съображения в тази насока са изложени в раздел II, т. 1 от настоящото становище.

2. Допълване и уточнение на задължението за приемане на трафик без оглед мрежата на произхода

Приветстваме залегналото в Проекта виждане, че предприятията със значително въздействие на пазара на терминирани на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи следва да предоставят достъп до необходимите за осъществяване на терминирани мрежови елементи и съоръжения и да терминират в мрежите си всички повиквания, независимо от техния произход. С оглед осигуряване на еднаквото и правилно изпълнение на това задължение обаче, намираме за необходимо съдържанието му да бъде допълнено и прецизирано.

2.1. На първо място считаме, че на съответните места в текста на Решението следва изрично се укаже, че задължението за предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване и за терминирани на трафик независимо от неговия произход се касае за **всички видове повиквания, включително такива, генерирани при предоставяне на услугата „избор на оператор“ за всяко повикване и на абонаментна основа, както и транзитирани повиквания, генерирани в чужбина.** Независимо, че в текста на Приложението Комисията е уточнила, че не са налице основания за различно третиране на терминирания трафик на съответния пазар на терминирани на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи с оглед неговия произход, намираме, че за да се избегнат всякакви съмнения за същността на налаганите задължения, е необходимо съответни уточнения да бъдат внесени и в текста на Решението, доколкото именно с него, а не с Анализа, се налагат специфичните задължения на предприятията, определени за такива със значително въздействие на съответния пазар.

2.2. Що се отнася до предвидената с Проекта реципрочност на ценовите ограничения за терминирани на трафик, генериран в страната, и трафик, генериран в чужбина, намираме, че подобно решение не отчита определени фактори, поради

които терминиране на генериран извън страната трафик не би следвало да бъде подлагано на еднакви ценови ограничения. Позицията ни се базира на следните съображения:

На първо място, от значение за размера на разходите, необходими за да се осъществи терминиране на генериран в чужбина трафик, е видът на използваната технология за взаимно свързване, и по-конкретно – дали се касае за взаимно свързване посредством интернет протокол (IP) или за SS7 взаимно свързване. При първото може да се приеме, че цената за осъществяването му е близка до нула, тъй като предприятията разполагат с голям IP ресурс, закупен за покриването на други техни потребности. На практика обаче, при осъществяване на взаимно свързване за целите на терминиране или транзит на международен трафик с оглед постигане на максимално качество на услугите изискване на международните доставчици е използването на протокол SS7, при който е необходимо да има физическа точка на взаимно свързване за вход в мрежата. Такива точки на взаимно свързване се намират най-често извън територията на страната и за поддържането им се изразходват определени средства – за линии, портове и колокиране на оборудване в друга държава. В тази връзка трябва да се отбележи, че при разглеждане на въпроса относно наличието или липсата на необходимост от налагане на регулация по отношение на цените за терминиране на генериран извън България трафик и каква да бъде тя, следва да се разгледа и въпросът за границите на географския пазар на предоставяне на подобни услуги, което не е направено с Анализа. Не всички оператори имат международни физически точки на взаимно свързване, тъй като трафикът е малък и липсва икономическа логика за поддържането им. Следва да се отбележи, че дори някои точки на международно взаимно свързване с определени доставчици да бъдат разположени на територията на страната, те също изискват разходи. За сравнение, взаимното свързване на мрежите на повечето предприятия, предоставящи фиксирани телефонни услуги в страната се осъществява посредством интернет протокол, поради което **разходите за поддържане на физическо взаимно свързване и съответно цените за пренос на повиквания до България, не следва да се разглеждат като равни на тези за терминиране на национален трафик.**

На следващо място, поради високите разходи за физическо свързване и малкият обем на трафика, генериран извън България, част от предприятията използват услугата транзит, предоставяна от предприятия, които поддържат международни точки на взаимно свързване. Ако КРС приеме, че терминирането на международен трафик е равно по цена с терминирането на трафик в страната, това ще постави предприятията, предоставящи международни транзитни услуги, в неравностойно положение спрямо БТК. Това следва от факта, че огромната част от международния трафик е насочен именно към мрежата на историческото предприятие. Налагането на реципрочност на цените за терминиране на международен трафик към национални и международни оператори е предпоставка целият международен трафик, насочен към мрежата на БТК, да се терминира директно в нея, без използване на услугата транзит на други предприятия, които поради реципрочността на цените не биха могли да предоставят на чуждестранните предприятия конкурентни условия за пренасяне на повикването до България. Следва да се има предвид, че при международното терминиране **операторът, който подава трафик към България, го прави по направление „359” без**

значение от номерата, които стоят след него, и той всъщност не прави разлика към мрежата на кое от предприятията в България е насочено повикването, особено след въвеждане и на преносимостта на номерата. Това означава или всеки оператор да има взаимно свързване с международни доставчици или, че цената за терминиране на повикването в България, която бъде предложена на този чуждестранен оператор, трябва да включва и компонента „транзит“, ако евентуално се налага повикването да не бъде терминирано в мрежата на предприятието, което е осъществило взаимно свързване с него, а да бъде пренесено до мрежата на друг оператор, за който е предназначено. При предложената с Проекта регулация обаче компонентата „транзит“ няма да бъде платена от международния доставчик, тъй като цената за терминиране, която би могла да му бъде предложена, не би следвало да надвишава цената за терминиране, която транзитиращото предприятие след това следва да заплати на предприятието, за чиято мрежа е предназначено повикването. По този начин би се стигнало до **практическо поемане на разходите за транзит от осъществилото го предприятие, а не от викащото предприятие, което е против логиката на разплащане приета в България и Европейския съюз, а именно – че викацията заплаща повикването. При това положение, операторът който приема международния трафик за терминиране, би следвало или да извършва транзита на загуба, или да спира трафика в ущърб на крайните потребители и предприятията, чиито услуги те използват, което в България вече се е случвало.**

Описаната ситуация би довела до закриване на физическите точки на взаимно свързване с международни доставчици на по-малките предприятия, което би било предпоставка за възникване на проблеми с входящите международни повиквания към техните потребители и потребителите на останалите оператори, които разчитат на техните транзитни услуги. Нещо повече – при отпадане на **свързаността между местен оператор и БТК или при проблеми между БТК и международните доставчици, няма да има алтернативен маршрут, по който да премине обаждането, а това ще доведе до невъзможност за реализиране на повиквания от чужбина към мрежата на съответното алтернативно предприятие.** Описаният модел на работа на практика ще стимулира появяването на монополист на пазара за пренос на международен трафик от чужбина в България, от когото всички останали предприятия ще са силно зависими що се касае до възможността да бъдат осъществявани повиквания от чужбина към техни потребители. Фактът, че цените за транзит не са регулирани означава и че монополистът ще може да си позволи да злоупотребява с прекомерно високи цени.

Считаме, че като цяло от въвеждането на реципрочни ценови ограничения за терминиране на национален и международен трафик полза биха имали най-вече големите международни компании за пренос на международен трафик, които могат да реализират големи икономии от мащаба транзитирайки големи обеми минути и имат свободно договаряне за цени на услугите, които предоставят. Това означава, че **българските телекомуникационни оператори биха се оказали лишени от ценни приходи в полза на големите чуждестранни компании.** В Анализа не е направена оценка нито на начина на реализация на услугата, нито на ефекта, който ще се постигне с така наложеното задължение. По наше мнение ефектът от прилагане на предвижданите ценови ограничения за терминиране на международен трафик ще бъде негативен, като ще срине пазара на предоставяне на услуги за

пренос на международни повиквания до викания потребител в страната и може да доведе до проблеми и невъзможност за предоставяне на услугата международна свързаност. Ето защо считаме, че е необходимо Комисията при налагане на това задължение да обмисли детайлно както проблема, който смята че решава, така и резултата, който ще постигне, прилагайки този вид регулация.

2.3. В случай, че изложените по-горе аргументи за отпадане на планираното уеднаквяване на цените за терминиране на национален и международен трафик не бъдат възприети, то намираме за нужно **задължението за ценово ограничение, което бъде наложено, да бъде изрично предвидено и по отношение на БТК в раздел X, т. 5.2.2., така както това е направено в т. 5.3. по отношение на алтернативните предприятия.** Намираме, че изричното посочване на задължението на БТК в текста на Решението, а не само в Приложението (стр. 146), е наложително, тъй като специфичните задължения за предприятията, определени за такива със значително въздействие на пазара, се налагат именно с решението на КРС, а не с приложението към него.

3. Налагане на задължение за необвързване на офертите

Не следва ползването на допълнителни услуги (наета линия, колокиране и пр.) да се обвързва с ползване на услугите по генериране и терминиране. Подобно обвързване има за ефект ценова преса, повишаване на разходите на конкурентните предприятия и ограничаване на техните продажби на пазарите на дребно. Ето защо е необходимо да се наложи на БТК специфично задължение да не обвързва офертите си за терминиране и генериране на трафик със задължително ползване на наети линии и колокиране при БТК, вкл. с налагане на минимални срокове за ползване на услугите. **Ползването на горните услуги следва да е възможност и право, но не и задължение на алтернативните предприятия при осъществяване на взаимно свързване с БТК.**

4. Нужда от уточнение на наложените на БТК ценови ограничения (раздел X, т. 5.2.4 – т. 5.2.6.)

Намираме за необходимо в Решението и Приложението към него да се включи указание, че достигнатите към 01.01.2013 г. максимални ценови нива за терминиране ще се прилагат до определянето на разходоориентирани цени чрез прилагане на BULRIC система или, в случай, че последните се окажат по-високи, до изготвянето на следващ пазарен анализ и определяне на нови ценови тавани чрез прилагане на метода на сравнение (“benchmarking”) или чрез нова LRIC-базирана система на КРС.

Мотивите ни за това предложение са аналогични на изложените в раздел II, т. 4.1. по-горе.

5. Непропорционалност на наложеното на алтернативните оператори задължение за разходоориентираност.

С раздел X, т. 5.3. от Решението на алтернативните оператори е наложено задължение да прилагат „разходоориентирани цени за терминиране на повиквания ... в собствените им обществени фиксирани мрежи, считано от 01.07.2013 г.“, които следва да се определят чрез прилагане на BULRIC модел на Комисията. Считаме подобна мярка за непропорционална по отношение на тези предприятия, чийто общ пазарен дял през 2010 г. на пазара на предоставяне на фиксирани телефонни услуги на дребно съгласно Приложението е 19,48%, изчислен на база брой телефонни постове, и едва 7,55%, изчислен на база приходи от предоставяне на услуги на едро и дребно, т.е. 4, съответно 12, пъти по-малък от този на БТК (раздел III, т. 3.3., табл. 2 на стр. 28 от Приложението). Видно е, че пазарната мощ на всички тези предприятия взети заедно е твърде малка, за да позволява оказване негативно въздействие върху развитието на пазара и конкуренцията, особено в рамките на двегодишния период до следващото анализиране на съответния пазар. Като се има предвид, че посочените данни се отнасят за общите пазарни дялове на повече от 20 самостоятелно действащи предприятия, става очевидно, че въздействието върху пазара на всяко от тях поотделно в твърде незначително и налагането на задължение за разходоориентираност представлява непропорционално тежко задължение, особено предвид на факта, че с Проекта се предвижда налагане или продължаване на редица други специфични задължения за тези предприятия.

Следва да се отбележи, че подход, свързан с отсъствие на задължение за разходоориентираност на цените, прилагани от алтернативните предприятия, е възприет в редица европейски държави¹. В Дания и Чехия за тях не са предвидени каквито и да било задължения във връзка с цените, а в Германия е предвидено единствено задължение за предварително уведомяване на регулатора. Задължение за разходоориентираност при прилагане на LRIC-базирана система за определяне на разходите на прилаганите от алтернативните предприятия цени не е наложено при последните проведени пазарни анализи и в Австрия, Кипър, Гърция, Ирландия, Норвегия, Полша, Словакия, Швеция, Испания, Португалия, Белгия и Великобритания, като в някои от тези държави не е предвидено и изискване за реципрочност на приложимите от алтернативните оператори цени с тези на историческия оператор.

6. Изменение и допълване на задължението за ценови ограничения за достъп и съвместно ползване (раздел X, т. 5.2.4. – т. 5.2.6.)

На първо място, намираме, че с Проекта следва да се предвидят осъвременени ценови нива за достъп до мрежови съоръжения и елементи, които да се прилагат до определяне на разходоориентирани цени като отчитат настъпилото междувременно развитие на пазара и технологиите, вместо да се препраща към цените, заложили в одобрено от КРС Типово предложение за взаимно свързване.

На следващо място, считаме за необходимо в раздел X, т. 5 на Решението („Ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност“) да се

¹ Информацията и сравнителният анализ на нормативните решения в посочените европейски държави е на Cullen International SA, <http://www.cullen-international.com>.

предвиди изрично, че разходите за осъществяване на взаимно свързване за целите на терминиране на повиквания ще бъдат разделяни от страните по равنو.

Аргументите ни са аналогични на посочените в т. II, т. 4.3 по-горе, касаещи необходимостта от поделяне на разходите за осъществяване на взаимно свързване за целите на генериране на повиквания.

IV. Забележки във връзка с раздел XII на Решението

С раздел XII от Решението е предвидено, че КРС задължава предприятията, определени за такива със значително въздействие на съответния пазар на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи, съответно терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, да изменят договорите си за взаимно свързване като включат в тях условия съобразно наложените с Решението специфични задължения. Конкретно по отношение на ценовите условия за генериране на повиквания от БТК, както и за терминиране на повиквания от БТК и от алтернативните предприятия, до въвеждане на разходоориентирани цени, е посочено, че следва да се прилагат „от 01.12.2012 г.“ Предвид на факта, че съгласно Приложението предвидените конкретни графици на ценовите тавани за предоставяне на генериране и терминиране от БТК, съответно от БТК и алтернативните предприятия, следва да се прилагат **считано от 01.01.2012 г.**, и тази дата е посочена неколккратно както в Приложението, така и при налагане на съответните специфични задължения с Решението, предполагаме, че посочената в текста на раздел XII от Решението дата „01.12.2012 г.“ е резултат на техническа грешка, която следва да бъде поправена.

V. Други

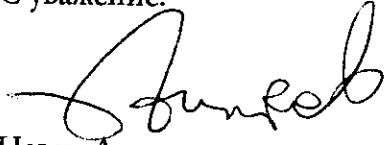
В раздел VII, т. 7.2. от Анализа известна неяснота буди следният текст:

„С намалението на цените за терминиране ще е налице възможност, но не и задължение, фиксираните предприятия да намалят цените на дребно, както конкурентните предприятия, така и БТК, в случай че отпадане наложено с Решение № 650 от 25.06.2009 г. на КРС задължение за разходоориентираност.“

Нито преди, нито след цитираното изречение се посочва какъв случай на отпадане на наложено с Решение № 650 от 25.06.2009 г. на КРС задължение за разходоориентираност визира Комисията. Подобен текст изразява готовност за евентуално отпадане на наложени в резултат на извършен пазарен анализ задължения, които са от важно значение за предприятията, предоставящи електронни съобщителни услуги. Намираме за тревожно допускането от страна на КРС на подобна възможност извън рамките на процедура по повторно разглеждане и анализиране на съответните пазари, във връзка с които са наложени тези задължения. Ето защо намираме за нужно Комисията да уточни какви съображения стоят зад цитираната възможност за отпадане на наложеното с Решение № 650 от 25.06.2009 г. задължение за разходоориентираност.

Като се надяваме направените предложения и забележки да бъдат взети предвид от почитаемата Комисия, оставаме

С уважение:

Невен Дилков

Председател на УС

Сдружение за електронни комуникации (СЕК)

София 1000, бул. "Патриарх Евтимий" № 36, вх. Б, ап. 13

тел. (+359 2) 9887360, 9887361

факс: (+359 2) 9877096

лице за контакт: Калина Лозанова (Секретар на СЕК)

e-mail: kalina.lozanova@dpc.bg; info@bgsec.org